

**AKTET e Takimit Ndërkombëtar Vjetor
IASH 2008**

Tiranë, 1-3 shtator 2008, Vëll. II, Nr. 1

.....

**PROCEEDINGS of the International
Annual Meeting
IASH 2008**

Tirana, 1-3 September 2008, Vol. II, Nr. 1

BOTIM I INSTITUTIT ALB-SHKENCA
2009

ISSN 2073-2244

KRYEREDAKTOR / EDITOR-IN-CHIEF

Robert Magari (rmagari@hotmail.com)

Ph.D., Beckman Coulter Inc., Miami, Florida, USA

REDAKTORË / EDITORS

Arben Merkoçi (arben.merkoci.icn@uab.cat), Prof.Dr., ICREA & Catalan Institute of Nanotechnology, Barcelona, Spain

Ardian Harri (ardian_harri@yahoo.com),

Bajram Berisha (berisha@wzw.tum.de),

PD. Dr., Center of Life and Food Sciences, Technical University Munich, Germany and

Assoc. Prof., Faculty of Agriculture and Veterinary Science, University of Prishtina, Kosovë

Begzad Baliu (bbaliu@yahoo.com),

Eshref Januzaj (januzaj@dbis.informatik.uni-muenchen.de),

Dipl.-Inform. Univ. (M.Sc.) Technische Universität Braunschweig, Germany

Evan Rroço (rroco_evan@yahoo.de),

Assoc. Prof., Dr., Faculty of Agriculture and Environment, University of Agriculture, Tirana, Albania

Kristaq Jorgo (kristjorgo@yahoo.com),

Dr., Faculty of History and Filology, University of Tirana, Albania

Lulzim Dragidella (lulzim.dragidella@web.de),

Musa Rizaj (mrizaj@hotmail.com),

Assoc. Prof., Faculty of Mineralogy and Metallurgy, University of Prishtina, Kosovë

Naim Shabani (drnshabani@hotmail.com)

Nebi Caka (nebi.caka@fiek.uni-pr.edu),

Assoc. Prof., Dr., Faculty of Electrical and Computer Engineering, University of Prishtina, Kosovë

Nikolla P. Qafoku (niko_qafoku@yahoo.com),

Ph.D., Pacific Northwest National Laboratory, Richland, Washington, USA

Pandi Zdruli (pandi@iamb.it),

Ph.D., International Centre for Advanced Mediterranean Agronomic Studies (CIHEAM),

Mediterranean Agronomic Institute of Bari, Italy

Roza Allabashi (roza.allabashi@boku.ac.at), Dipl.Ing. Dr., University of Natural Resources and

Applied Life Sciences, Vienna, Austria

Zeqirja Neziri (zekoneziri@yahoo.com),

Prof., Faculty of Philology, University "St. Cyril and Metodij", Skopje, Macedonia

REDAKTOR TEKNIK / TECHNICAL EDITOR

Roland Lelaj (relaj@yahoo.ca)

Millennium Research Group, Toronto, Canada

LISTA ALFABETIKE E RECESENTËVE PËR VËLLIMIN II TË AKTEVE

Ahmedi, Lule	Hanëlli, Lulëzim	Muço, Marta
Ahmeti, Salih	Harri, Ardian	Mulaj, Tatjana
Alija, Avdullah	Hoda, Anila	Mulaj, Zenun
Aliu, Ilir	Hoxha, Fatmir	Murati, Nagip
Avdullahu, Sabri	Hyseni, Sulejman	Naka, Kozma
Babuin, Simone	Ibra, Menderes	Nako, Iljaz
Balliu, Begzad	Ifti, Margarita	Neziri, Zeqirja
Baraliu, Bleron	Ikonomi, Gjergj	Osmani, Hysni
Belegu, Mazllum	Islami, Hivzi	Papajorgji, Petraq
Berberi, Pëllumb	Januzaj, Eshref	Papazisi, Dritan
Berisha, Bajram	Januzaj, Visar	Papazisi, Leka
Berisha, Kadri	Jashari, Gani	Podvorica, Fetah
Bidaj, Flamur	Jorgji, Vasil	Pruthi, Vahdet
Bytyqi, Hysen	Jorgo, Kristaq	Qafoku, Niko
Çabeli, Pranvera	Kaçiroti, Niko	Rashani, Shefqet
Caka, Nebi	Kasëmi, Edis	Rizaj, Musa
Cakoni, Fioralba	Kasemi, Vladimir	Rugova, Mujë
Caslli, Shpresa	Kastrati, Sefedin	Shabani, Bajram
Damo, Robert	Këllezi, Blerina	Shabani, Naim
Demiraj, Bardhyl	Këpuska, Mehdi	Shahu, Milena
Depaolis, Francesco	Koçani, Aleksandër	Shehu, Elmaz
Dhima, Agron	Kongoli, Florian	Skënde, Petrit
Dindi, Elsa	Korini, Thoma	Spahiu, Dritan
Dodbiba, Gjergj	Kotorri, Petrit	Stefi, Gori
Dragidella, Lulzim	Krasniqi, Fejzullah	Sulo, Fatmira
Dranqolli, Jahja	Kulici, Hasan	Sykja, Halil
Dushi, Afrim	Libohova, Zamir	Tafaj, Myqerem
Elezi, Dervish	Lohja, Nexhmedin	Troja, Rozana
Elezi, Xhevdet	Lushi, Uk	Vevecka, Aferdita
Faiku, Fatmir	Magari, Robert	Visoka, Hamdi
Fetahu, Kimet	Maliqi, Rashit	Vitaku, Asllan
Gaçe, Zana	Malkaj, Partizan	Xhuvani, Aleksandër
Gallos, Lazaros	Mara, Vlash	Zdruli, Pandi
Gaskolli, Edmond	Mehmeti, Beqir	Zebeli, Qendrim
Gjonça, Arjan	Merkoçi, Arben	Ziu, Trifon
Guda, Bardhyl	Mestani, Nuridin	Zorba, Petrit
Hamiti, Asllan		

* Disa recensentë kanë recensuar më shumë se një dorëshkrim

Dear reader,

The Editorial Board is pleased to introduce the Second Volume of Proceedings of the International Annual Meeting of Institute Alb-Shkenca. This volume includes papers presented during the Third Meeting of Institute Alb-Shkenca (IASH), held on 1-3 of September 2008 in Tirana, Albania. Participants in the meeting represented almost all public and private universities of Albania, several universities of Kosova and Macedonia, representatives from public and private institutions, and governmental organizations. With over 450 oral and poster presentations this was by far the largest attendance for a scientific meeting ever held in Albanian territories as well as one of the most important scientific event for the nation in 2008.

The Editorial Board of Proceedings of the International Annual Meeting of IASH reorganized its operative structure to support the huge demand for publications as well as to improve and standardize the reviewing process according to the international models. The Editorial Board appointed an editor-in-chief, a technical editor and several editors responsible for the main scientific areas.

Researchers that presented during the Third Meeting of IASH were given the opportunity to submit their work for publication in the Second Volume of Proceedings of the International Annual Meeting of IASH. A total of 141 manuscripts from different areas of science were submitted and double-blind reviewed by two reviewers and the Editorial Board. December 15, 2008 was the deadline for submission while each manuscript was processed immediately after its submission. The most qualified Albanian and non-Albanian scientist were selected to review the manuscripts. Manuscripts were accepted based on the recommendations of the reviewers. The acceptance rate was about 65%.

IASH strives for Proceedings of the International Annual Meeting to be the best scientific journal for Albanian researchers and internationally recognized through the impact factor. This year the Editorial Board applied and was awarded an ISSN number from the ISSN International Centre. In order to make the published research more accessible as well as to attract non-Albanian researchers to publish, the Editorial Board strongly encourages authors to submit their manuscripts in English.

The Editorial Board congratulates the authors for their papers and acknowledges the precious contribution of the reviewers. We hope you will enjoy this volume and welcome you in the future meetings of IASH, which will make possible the publication of other volumes of Proceedings of the International Annual Meeting of IASH.

Editorial Board

Të dashur lexues,

Këshilli Botues ka kënaqësinë të prezantojë Vëllimin e II-të të revistës Aktet e Takimit Vjetor Ndërkombëtar të Institutit Alb-Shkenca. Ky vëllim vjen si rezultat i Takimit të Tretë të Institutit tonë (IASH), mbajtur më 1-3 Shtator 2008 në Tiranë, Shqipëri. Në këtë takim morën pjesë përfaqësues pothuajse nga të gjitha universitetet publike dhe private të Shqipërisë, shumë universitete të Kosovës e Maqedonisë, përfaqësues të institucioneve publike e private si dhe të organizatave qeveritare të Shqipërisë dhe Kosovës. Në të u prezantuan mbi 450 punime shkencore duke e bërë këtë takim më të madhin për nga pjesëmarrja të organizuar ndonjëherë në trojet shqiptare si dhe një nga ngjarjet shkencore më të rëndësishme për kombin për vitin 2008.

Për të mbështetur interesin e madh të kërkuesve për të botuar punimet e tyre si dhe për të përmirësuar dhe standardizuar procesin e redaktimit të punimeve sipas modeleve ndërkombëtare, Këshilli Botues i Akteve të Takimit Vjetor Ndërkombëtar të IASH-së riorganizoi strukturën e tij operative. Kështu, krahas kryeredaktorit dhe redaktorit teknik u caktuan disa redaktorë që mbulojnë fushat kryesore të shkencës.

Autorët që prezantuan në Takimin e Tretë të IASH-së patën të drejtën e dërgimit të punimeve të tyre për t'u botuar në Vëllimin e II-të të Akteve. Gjithsej u dërguan 141 dorëshkrime të fushave të ndryshme të shkencës të cilët iu nënshtruan recensimit shkencor të fshhtë prej dy recensentëve si dhe redaktimit teknik prej Këshillit Botues. Afati i fundit i pranimit të dorëshkrimeve ishte 15 dhjetori 2008 ndërsa procesi i recensimit filloi menjëherë pas dërgimit të çdo dorëshkrimi. Këshilli Botues zgjodhi shkencëtarët më të kualifikuar shqiptarë dhe të huaj për të bërë recensimin e dorëshkrimeve dhe vendosi për botimin e punimeve në bazë të rekomandimeve të recensentëve. Në fund të këtij procesi u pranuan rreth 65% e dorëshkrimeve të dërguara të cilët po botohen në këta dy numra të Vëllimit të II-të.

IASH synon që Aktet e Takimit Vjetor Ndërkombëtar të jetë botimi me nivelin më të lartë shkencor për studiuesit shqiptarë si dhe të njihet në nivelin ndërkombëtar nëpërmjet faktorit të impaktit. Për këtë arsye këtë vit Këshilli Botues aplikoi dhe revistës Aktet iu akordua një numër ISSN (International Standard Serial Number) nga Qendra Ndërkombëtare përgjegjëse për këtë punë. Për të mundur zgjerimin e bazës së shkencëtarëve të cilët mund të lexojnë materialet e botuara në Aktet si dhe botimin e punimeve të shkencëtarëve jo-shqiptarë, Këshilli Botues inkurajon autorët që punimet e tyre për botim t'i dërgojnë edhe në gjuhën angleze.

Duke përgëzuar autorët për botimet e tyre si dhe duke falenderuar recensentët për kontributin e vyer, Këshilli Botues ju uron lexim të këndshëm dhe mirëseardhje në konferencat e ardhshme shkencore të IASH-së që do të mundësojnë botime të reja në Aktet!

Këshilli Botues

PASQYRA E LËNDËS

Eqrem Çabej: Çështje të metodës BEGZAD BALIU	9
Universalja në poezinë e Migjenit VEBI BEXHETI	13
“Fjalori i Bashkimit” në prizmin e gjuhës së sotme shqipe NEBI ÇAKA, ALI ÇAKA	17
Një përmbledhje lirikash arbëreshe e Tomazo Kamperas nga Mashkiti ITALO COSTANTE FORTINO	23
Hapësirat ndërkufitare shqiptare mundësi bashkëpunimi dhe integrimi në rajon DHIMITËR DOKA	27
Arsimi i lartë në Shqipëri (Promemoria “Malëshova”, 1964) ÇLIRIM DURO	33
Studime të kufirit: çështja e kufirit etnik nga perspektiva e rrëfimeve personale ARBNOA DUSHI	37
Filozofia e politikës greke ndaj lëvizjes kombëtare shqiptare LEDIA DUSHKU	41
Politikat gjuhësore të këshillit të Europës një sfidë për sistemin arsimor në Shqipëri ANDROMAQI HALOÇI	49
Ndihmesa e studiuesve të Maqedonisë në fushën e dialektologjisë shqiptare ASLLAN HAMITI	53
Aspekte të epistemologjisë letrare shqiptare: nga konteksti i gjeopolitikës bipolare në kontekstin e integrimi globale ARBEN HOXHA	59
Dimensioni formues i shkëmbimeve ndërkulturore në sistemin arsimor shqiptar DHURATA HOXHA	65
Proceset gjuhësore, identiteti kulturor dhe globalizimi MUSTAFA IBRAHIMI	71
Rreth pikëpamjes së Çabejt për praninë e folklorit në poemat e De Radës MUHARREM JAKUPI	75
Programet kompjuterike për gjuhën shqipe EMIL LAJE, LULËZIM SHISHANI	81
Frazeologjia – një pasuri e rëndësishme e trashëgimisë kulturore. Historiku i zhvillimit të saj dhe vlera praktike e paremiologjisë shqiptare IRENA LAMA (NDOCI)	85
Frazeologjia shqipe përballë asaj italiane IRENA LAMA (NDOCI)	89
Trashëgimia kulturore faktor i një arritjeje individuale dhe kolektive. Ligji “për trashëgiminë kulturore në Kosovë” shprehje e diversitetit dhe tolerancës JULIANA LATIFI	93
Trysnia e huaj mbi shqipen standarde RAUL LILO	99
Një dukuri e sinonimisë sintaksore në gjuhën shqipe lidhur me përdorimin e përgjithshëm gjuhësor ILIRIAN MARTIRI	105
“Gjella e Shën Mëris Virgjër” e Jul Varibobbës: çështje të kompozicionit ZEQIRJA NEZIRI	109

Huazimet në ligjërimin e specializuar (Stili juridiko-administrativ)	
MIRELA PAPA	115
Një fjalor i ri i termave themelore të bujqësisë, Tiranë 2006	
VILMA PROKO (JAZEXHIU)	121
Përvoja e Strugës në procesin e integritit gjuhësor	
AJTENE QAMILI	127
Epika historike kushtuar Lidhjes shqiptare të Prizrenit	
GËZIM RREDHI	133
Albanologjia sot: shturrja e paradigmës mbi vullnetarizmin shkencor	
SHABAN SINANI	139
Rreth imazhit të shqiptarit në krijimtarinë artistike e publicistike të Ernest Koliqit	
LAURA SMAQI	143
Fjalorët shkollorë në 100 vjetorin e Kongresit të Manastirit	
NATASHA SOTIRI	149
Mbi tipologjinë e raporteve letërsi-shoqëri: rasti shqiptar	
HAMIT XHAFERI	153
Udhëzues për autorët që dëshirojnë të botojnë punimet e tyre në “Aktet e Takimit vjetor ndërkombëtar”	159